

Sygn. akt I C 3385/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 września 2019 roku

Sąd Rejonowy w Świdnicy I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący SSR Maja Snopczyńska

Protokolant Agnieszka Ząbkiewicz

po rozpoznaniu w dniu 24 września 2019 roku w Świdnicy

sprawy z powództwa Z. P., K. P. i J. P. (1)

przeciwko (...) S.A. w K.

o zapłatę 30.535,00 zł

I. zasądza od strony pozwanej (...) S.A. w K. na rzecz powodów następujące kwoty wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 19 lipca 2012 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty:

- na rzecz powódki Z. P. kwotę 512,08 zł (pięćset dwanaście złotych osiem groszy);

- solidarnie na rzecz powodów K. P. i J. P. (1) kwotę 512,08 zł (pięćset dwanaście złotych osiem groszy);

II. dalej idące powództwo oddala;

III. nie obciąża powodów kosztami zastępstwa procesowego i opłaty od pełnomocnictwa poniesionymi przez stronę pozwaną;

IV. nakazuje powodom uiścić solidarnie na rzecz Skarbu Państwa Sąd Rejonowy w Świdnicy kwotę 1.306,33 zł tytułem części kosztów opinii biegłych poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa;

V. nakazuje stronie pozwanej uiścić na rzecz Skarbu Państwa Sąd Rejonowy w Świdnicy kwotę 150,00 zł tytułem części kosztów opinii biegłych poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa.

Sygn. akt I C 3385/18

UZASADNIENIE

Powodowie B. P. i Z. P. wnieśli o zasądzenie od strony pozwanej (...) S.A. z siedzibą w K. kwot po 15.267,50 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia doręczenia odpisu pozwu do dnia zapłaty oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powodów kosztów postępowania według norm przepisanych. Uzasadniając żądanie powodowie podnieśli, że są współwłaścicielami w udziałach po 1/2 działki gruntu oznaczonej nr ewidencyjnym 445, położonej w Ś. przy ul. (...), zabudowanej domem mieszkalnym jednorodzinny, dla której Sąd Rejonowy w Świdnicy prowadzi księgę wieczystą Kw nr (...), na działce znajdują się dwa słupy żelbetowe o długości 12 m, na których zawieszonych jest 6 szt. przewodów elektrycznych; słupy usytuowane są w narożu działki, zajmując powierzchnię ok. 17 m², powodują wyłączenie możliwości korzystania z tej części działki, na której się znajdują. Powodowie podnieśli nadto, że przebieg linii napowietrznej powoduje, że część powierzchni działki ma ograniczony sposób korzystania i obszar ten wynosi 163m². Powodowie wskazali, iż należąca do nich nieruchomość jest bardzo mała (posiada powierzchnię 361m²), jej

walory estetyczne i użytkowe z powodu obecności słupów oraz przewodów napowietrznych zostały znacząco obniżone; istniejące słupy ograniczają całkowicie korzystanie z części działki, a napowietrzna linia elektryczna powoduje trwale ograniczenia w sposobie korzystania z działki. Zdaniem powodów władztwo przedsiębiorstwa eksploatującego urządzenia przesyłowe odpowiada władztwu wynikającemu z prawa służebności. Pozwany co najmniej od dnia 16 listopada 2004 roku może być traktowany jak posiadacz w złej wierze, tj. od dnia otrzymania pisma powodów datowanego na dzień 22 października 2004 roku. Powodowie domagają się więc zasądzenia od strony pozwanej na ich rzecz wynagrodzenia za korzystanie z rzeczy za okres od dnia 15 grudnia 2004 roku do dnia 31 stycznia 2011 roku, z wyłączeniem okresu kwiecień – październik 2006 roku, za które pozwany już zapłacił.

Odpowiadając na pozew strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa, obciążenie powodów kosztami postępowania oraz zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 3617 zł. W uzasadnieniu swojego stanowiska strona pozwana zarzuciła, że roszczenie powodów o wynagrodzenie za bezumowne korzystanie z ich nieruchomości za okres od maja 1998 roku do października 2006 roku, zostało już prawomocnie rozstrzygnięte. Strona pozwana podkreśliła równocześnie, że w przedmiotowej sprawie ustalony został także stan faktyczny sprawy, z którego wynika, że pozwana korzysta od co najmniej 30 lat z nieruchomości aktualnie należącej do powodów, w celu budowy i utrzymania urządzeń przesyłowych, co uzasadnia przyjęcie dobrej wiary strony pozwanej jako posiadacza służebności gruntowej odpowiadającej służebności przesyłu. Strona pozwana zarzuciła, że nabyła służebność gruntową o treści odpowiadającej służebności przesyłu przez zasiedzenie co do obu słupów. Przez zasiedzenie służebności gruntowej przedsiębiorstwo energetyczne uzyskuje trwale uprawnienie, bez konieczności wypłacenia właścicielowi nieruchomości jakiegokolwiek wynagrodzenia.

W odpowiedzi na odpowiedź na pozew powodowie podnieśli, że wbrew twierdzeniom pozwanej, dochodzone przez powodów roszczenie o wynagrodzenie za korzystanie z należącej do nich nieruchomości, nie zostało dotychczas prawomocnie rozstrzygnięte, bowiem w sprawie toczącej się przed tut. Sądem pod sygn. akt I C (...) wynagrodzenie z powyższego tytułu zostało zasądzone na rzecz powodów jedynie za okres od kwietnia 2006 roku do października 2006 roku, gdyż do takiego okresu zostało ograniczone przez powodów żądanie. Powodowie zakwestionowali, że strona pozwana nabyła służebność w zakresie korzystania z dwóch słupów usytuowanych na ich działce przez zasiedzenie, bowiem nie upłynął jeszcze okres czasu niezbędny do zasiedzenia. Zdaniem powodów wysokość należnego im wynagrodzenia za korzystanie przez pozwaną z ich nieruchomości powinna uwzględniać stopień ingerencji w treść prawa własności.

W piśmie procesowym z dnia 7 listopada 2012 roku strona pozwana podtrzymała zarzut zasiedzenia służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu, przyznała, że słup (...) postawiony na nieruchomości powodów w ramach inwestycji realizowanej w 1984 roku przez Urząd Miejski w Ś., wchodzi aktualnie w skład przedsiębiorstwa pozwanego. Wskazała, że uwzględnienie zarzutu zasiedzenia służebności wyklucza zasadność roszczenia o wynagrodzenie za korzystanie z nieruchomości skoro posiadanie to oparte jest na prawie, domniemanie dobrej wiary pozwala na przyjęcie, że słup nr (...) znajduje się na nieruchomości powodów od lat pięćdziesiątych ubiegłego wieku, słup (...) postawiony został w 1984 roku za zgodą właścicieli nieruchomości, co dodatkowo wskazuje na dobrą wiarę. Ponadto zaznaczyła, iż powodowie są wyłącznym posiadaczem działki nr (...), strona pozwana nie korzysta z niej, jak dzierżawca lub najemca, korzystanie z nieruchomości wynika z faktu prowadzenia normalnej eksploatacji urządzeń energetycznych, na zasadzie służebności.

Pismem z dnia 15 marca 2013 roku powodowie sprecyzowali, iż dochodzą wynagrodzenia za okres od dnia 15 grudnia 2004 roku do dnia 31 stycznia 2012 roku, a nie jak omyłkowo wskazali w pozwie do dnia 31 grudnia 2011 roku, z wyłączeniem okresu obejmującego miesiące od kwietnia do października 2006 roku, w kwotach po 14.464,50 zł z ustawowymi odsetkami od dnia doręczenia odpisu pozwu do dnia zapłaty.

W toku postępowania powód B. P. zmarł, co skutkowało zawieszeniem postępowania. Postanowieniem z dnia 22 listopada 2018 roku podjęto postępowanie z udziałem spadkobierców powoda B. P., tj. J. P. (2) oraz K. P.. Powódka J. P. (3) zmieniła nazwisko na P..

Pismem z dnia 24 września 2019 roku strona pozwana przedstawiła swoje ostateczne stanowisko w sprawie. W pierwszej kolejności podniosła, że Sąd w niniejszej sprawie jest związany rozstrzygnięciem Sądu Rejonowego w Świdnicy w sprawie sygn. akt I C (...) w zakresie ustaleń dotyczących podniesionego zarzutu zasiedzenia służebności. Niezależnie od powyższego, strona pozwana podniosła zarzut zasiedzenia służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu dla linii elektroenergetycznej niskiego napięcia przebiegającej przez nieruchomość powodów.

W toku postępowania Sąd ustalił

następujący stan faktyczny:

Z. P. i B. P. byli współwłaścicielami nieruchomości położonej w Ś. przy ul. (...) (działka gruntu nr (...), o powierzchni 361 m²) zabudowanej domem mieszkalnym, dla której Sąd Rejonowy w Świdnicy prowadzi księgę wieczystą KW nr (...) zabudowanej domem jednorodzinny.

Dowód: odpis zwykły księgi wieczystej nr (...) k. 10-12

Nad wyżej opisana działka nr (...), wzdłuż dwóch granic, przebiega napowietrzna linia energetyczna niskiego napięcia oznaczona symbolem X-1. Linia energetyczna niskiego napięcia to linia o napięciu fazowym (...) i międzyfazowym (...). Taki rodzaj napięcia dostarczany jest bezpośrednio do użytkowników, dlatego nie zachodzi konieczność ustanawiania stref ochronnych, ani powierzchni do współkorzystania. Skutkiem linii napowietrznej jest niemożność swobodnego zadrzewienia terenu działki, łączna powierzchnia zajętego gruntu wynosi 0,58 m². Biorąc pod uwagę powierzchnię strefy ograniczonego użytkowania oraz cenę jednostkową gruntów budowlanych wynagrodzenie za wieczyste bezumowne korzystanie z działki powodów za okres od dnia 15 grudnia 2004 roku do dnia 31 stycznia 2011 roku, z wyłączeniem okresu od dnia 1 kwietnia 2006 roku do dnia 31 października 2006 roku, wynosi 868 zł (liczone: 5,55 lat x 2606 x 0,06).

Dowód: opinia biegłego sądowego z zakresu wyceny nieruchomości z dnia 19 V 2014 roku – k. 187-194,

pisemna opinia uzupełniająca z dnia 8 lipca 2016 roku – k. 388-389.

Właścicielem napowietrznej energetycznej linii niskiego napięcia 0,4 kV o numerze ruchowym(...), prowadzonej przez działkę (...), położoną w Ś. przy ul. (...), jest (...) S.A. Eksploatację między innymi tej linii prowadzi Oddział W.. Na działce (...) wraz z przewodami znajdują się słup zbliźniaczony z dwóch żerdzi betonowych ŻN 10 o nr (...) oraz słup odporowy z dwóch żerdzi betonowych ŻN 10 o nr (...).

Praca napowietrznych linii energetycznych (...) nie powoduje przekroczenia żadnych norm emisji promieniowania elektromagnetycznego, dlatego nie zachodzi potrzeba ustanawiania obszarów ograniczonego użytkowania.

Posadowienie linii niskiego napięcia na nieruchomości powodów skutkuje prowadzeniem eksploatacji tej linii z wykorzystaniem działki nr (...). Powoduje to konieczność ustanowienia pasa służebności przesyłu dla tej linii.

Szerokość pasa gruntu niezbędnego do ustanowienia służebności przesyłu w celu prawidłowej eksploatacji napowietrznej linii energetycznej 0,4 kV wynosi 8,4 m, po 4,20 m w obie strony od osi linii.

Linia(...) w obrębie działki (...) spełnia warunki jej posadowienia.

Ograniczenie wykorzystania działki dotyczy roślinności wysokiej w pasie szerokości 4,2 m od osi linii oraz w zakresie zabudowy w odległości 1,5 m od skrajnego przewodu linii.

Pas wyłączony w zakresie posadowienia zabudowy ze względu na przebiegającą nad działką (...) napowietrzną linią 0,4 kV X-1 z R-550-20 ma szerokość 3,4 m, po 1,7 m w obie strony od osi linii.

Dowód: opinia biegłego sądowego z zakresu elektroenergetyki z 28 grudnia 2015 roku – k. 330-353

Wyrokiem z dnia 25 kwietnia 2007 roku Sąd Rejonowy w Świdnicy w sprawie I C (...) o nakazanie usunięcia słupów i o zapłatę zasądził od strony pozwanej (...) SA Oddział w W. na rzecz Z. i B. P. kwotę 4.085,64 zł, zaś w pozostałej części oddalił powództwo. Z uzasadnienia wynika, że zasądzono kwotę 185,64 zł tytułem wynagrodzenia za korzystanie przez stronę pozwaną z 17 m2 działki, gdyż powodowie nie wykazali powierzchni większej, za okres od IV do X 2006 roku, zaś pozostała kwota stanowiła odszkodowanie za obniżenie wartości nieruchomości.

Sąd Okręgowy w Świdnicy zmienił powyższy wyrok w punkcie I w ten sposób, że zasądzoną kwotę 4.085,64 zł obniżył do 185,64 zł, zaś dalej idące apelacje obu stron oddalił. W uzasadnieniu wskazał, że powodowie nie mogą skutecznie domagać się usunięcia słupów, odnośnie słupa pojedynczego stronie pozwanej przysługuje służebność gruntowa, powodom nie przysługuje odszkodowanie z tytułu obniżenia wartości działki, jednak „uzasadnione jest jedynie żądanie powodów odszkodowania za korzystanie z ich działki przez stronę pozwaną w zakresie posadowionych słupów i istniejącej linii energetycznej”; pełnomocnik powodów wnosił o zasądzenie należności z uwzględnieniem minimalnych stawek czynszu na terenie Ś. i wedle tych stawek Sąd zasądził kwotę 185,64 zł.

Dowód: wyrok SR z dnia 10 V 2007 r i SO z 12 VII 2007r z uzasadnieniami – w aktach (...)

W tak ustalonym stanie faktycznym

Sąd zważył:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie, lecz nie w pełnym zakresie.

Bezspornym pomiędzy stronami było, że nad powierzchnią działki należącej do powodów znajduje się urządzenie służące do przesyłu energii elektrycznej, za pomocą którego pozwana dokonuje przesyłu energii elektrycznej.

Powodowie po ostatecznym sprecyzowaniu żądania wnieśli o zasądzenie wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości za okres od dnia 15 grudnia 2004 roku do dnia 31 stycznia 2012 roku, z wyłączeniem okresu obejmującego miesiące od kwietnia do października 2006 roku, w kwotach po 14.464,50 zł.

Istotną w sprawie okolicznością jest fakt, że toczyło się postępowanie w sprawie I C (...) z powództwa Z. P. i B. P. przeciwko (...) SA (poprzednik prawny strony pozwanej) o nakazanie usunięcia słupów i o zapłatę, w której wyrokiem z dnia 25 kwietnia 2007 roku zasądzono od strony pozwanej na rzecz powodów kwotę 4.085,64 zł, zaś w pozostałej części oddalono powództwo; z uzasadnienia wynika, że zasądzono kwotę 185,64 zł tytułem wynagrodzenia za korzystanie przez stronę pozwaną z 17 m2 działki, gdyż powodowie nie wykazali powierzchni większej, za okres od IV do X 2006 roku, zaś pozostała kwota stanowiła odszkodowanie za obniżenie wartości nieruchomości. Następnie Sąd Okręgowy w Świdnicy zmienił powyższy wyrok w punkcie I w ten sposób, że zasądzoną kwotę 4.085,64 zł obniżył do 185,64 zł, zaś dalej idące apelacje obu stron oddalił. W uzasadnieniu wskazał, że powodowie nie mogą skutecznie domagać się usunięcia słupów, odnośnie słupa pojedynczego stronie pozwanej przysługuje służebność gruntowa, powodom nie przysługuje odszkodowanie z tytułu obniżenia wartości działki, jednak „uzasadnione jest jedynie żądanie powodów odszkodowania za korzystanie z ich działki przez stronę pozwaną w zakresie posadowionych słupów i istniejącej linii energetycznej”; pełnomocnik powodów wnosił o zasądzenie należności z uwzględnieniem minimalnych stawek czynszu na terenie Ś. i wedle tych stawek Sąd zasądził kwotę 185,64 zł.

Wskazać należy, że wyrok wydany w sprawie I C (...) wiąże Sąd w niniejszym postępowaniu. Zgodnie bowiem z treścią art. 365 §1 kpc orzeczenie prawomocne wiąże nie tylko strony i sąd, który je wydał, lecz również inne sądy oraz inne organy państwowe i organy administracji publicznej, a w wypadkach w ustawie przewidzianych także inne osoby. Zgodzić się należy ze stanowiskiem Sądu Najwyższego wyrażonym w postanowieniu z dnia 10 kwietnia 2018 r. (I PK 121/17, cyt. za LEX nr 2508169), że „Moc wiążąca prawomocnego orzeczenia sądu charakteryzuje się dwoma aspektami. Pierwszy z nich odnosi się tylko do faktu istnienia prawomocnego orzeczenia. Ten aspekt występuje, gdy w poprzednim postępowaniu, w którym zapadło prawomocne orzeczenie, nie brała udziału choćby jedna ze stron

nowego postępowania, a nie jest ona objęta prawomocnością rozszerzoną. Nie można bowiem takiej strony obciążać dalszymi skutkami wynikającymi z prawomocnego orzeczenia. Drugi aspekt mocy wiążącej prawomocnego orzeczenia jest określony jako walor prawny rozstrzygnięcia (osądzenia) zawartego w treści orzeczenia. Jest on ściśle związany z powagą rzeczy osądzonej (art. 366 § 1 k.p.c.) i występuje w nowej sprawie pomiędzy tymi samymi stronami, choć przedmiot obu spraw jest inny. W nowej sprawie nie może być wówczas zastosowany negatywny (procesowy) skutek powagi rzeczy osądzonej polegający na niedopuszczalności ponownego rozstrzygnięcia tej samej sprawy. Występuje natomiast skutek pozytywny (materialny) rzeczy osądzonej przejawiający się w tym, że rozstrzygnięcie zawarte w prawomocnym orzeczeniu (rzecz osądzona) stwarza stan prawny taki, jaki z niego wynika. Sądy rozpoznające między tymi samymi stronami nowy spór muszą przyjmować, że dana kwestia prawna kształtuje się tak, jak przyjęto to w prawomocnym, wcześniejszym wyroku, a więc w ostatecznym rezultacie procesu uwzględniającym stan rzeczy na datę zamknięcia rozprawy.” Sąd Najwyższy podkreślił także, że „w kolejnym postępowaniu, w którym pojawia się ta sama kwestia, nie może być ona już ponownie badana. Związanie orzeczeniem oznacza zatem zakaz dokonywania ustaleń sprzecznych z uprzednio osądzoną kwestią, a nawet niedopuszczalność prowadzenia w tym zakresie postępowania dowodowego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 lutego 2007 r., II CSK 452/06, OSNC-ZD 2008 Nr 1, poz. 20 oraz uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 17 listopada 2008 r., III CZP 72/08, OSNC 2009 Nr 2, poz. 20).” Wskazując także, że wprawdzie „powagę rzeczy osądzonej ma w zasadzie tylko rozstrzygnięcie zawarte w sentencji wyroku, a nie uzasadnienie. Jeżeli jednak sentencja wyroku nie zawiera wyraźnych granic rozstrzygnięcia, aby ustalić granice powagi rzeczy osądzonej należy w pierwszej kolejności dokonać wykładni wyroku. Następnie trzeba posłużyć się treścią uzasadnienia, a jeśli nie zostało ono sporządzone, sąd orzekający musi sam - na podstawie akt sprawy - odtworzyć rozumowanie sądu, który wydał badane rozstrzygnięcie (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 17 września 1957 r., 1 CO 20/57, OSPiKA 1958 Nr 10, poz. 261; postanowienie z dnia 25 lutego 1998 r., II UKN 594/97, OSNAPiUS 1999 Nr 1, poz. 37 oraz wyroki z dnia 15 marca 2002 r., II CKN 1415/00, LEX nr 53284; z dnia 23 maja 2002 r., IV CKN 1073/00, LEX nr 55501; z dnia 8 czerwca 2005 r., V CK 702/04, LEX nr 402284; z dnia 21 czerwca 2007 r., IV CSK 63/07, LEX nr 485880; z dnia 15 listopada 2007 r., II CSK 347/07, LEX nr 345525; z dnia 13 marca 2008 r., III CSK 284/07, LEX nr 380931 i z dnia 3 czerwca 2008 r., I UK 323/07, OSNP 2009 nr 19-20, poz. 267).” Natomiast w tezie do wyroku z dnia 28 marca 2018 r. (IV CSK 123/17 LEX nr 2539867) Sąd Najwyższy stwierdził „związanie sądu, o którym stanowi art. 365 § 1 k.p.c., polega na tym, że sądy orzekające w innych sprawach nie mogą przyjąć, że w zakresie osądzonym istnieje inny stan niż przyjęty w prawomocnym rozstrzygnięciu.”

Tym samym Sąd jest związany ustaleniami w powołanej sprawie, w szczególności co do tego, uzasadnione jest „żądanie powodów odszkodowania za korzystanie z ich działki przez stronę pozwaną w zakresie posadowionych słupów i istniejącej linii energetycznej”; wskazać należy, że ustalając tę okoliczność zarówno Sąd Rejonowy jak i Sąd Okręgowy brały pod uwagę zgłoszony już w tamtym postępowaniu zarzut zasiedzenia służebności. Tym samym w niniejszej sprawie brak jest konieczności przeprowadzania analizy materiału dowodowego dotyczącego tegoż zarzutu (w szczególności dokumentów dołączonych do pisma stanowiącego załącznik do protokołu rozprawy z 24 IX 2019r).

Tym samym skoro przesądzone jest co do zasady, że strona pozwana zobowiązana jest uiścić na rzecz właścicieli nieruchomości odszkodowania za korzystanie z działki, to w niniejszym postępowaniu należało ustalić jedynie wysokość odszkodowania, gdyż w sprawie I C (...) pełnomocnik powodów wnosił o zasądzenie należności z uwzględnieniem minimalnych stawek czynszu na terenie Ś. i wedle tych stawek Sąd zasądził kwotę 185,64 zł, której to kwoty strona pozwana co do wysokości nie kwestionowała.

W pierwszej kolejności odnieść się należy do zarzutu strony pozwanej, że za okres od 1998 roku do X 2006 roku sprawa została prawomocnie rozstrzygnięta to podkreślić należy, że sprawa i c 225/06 dotyczyła okresu od kwietnia do października 2006 roku, zaś w niniejsze postępowanie dotyczy okresu od dnia 15 grudnia 2004 roku do dnia 31 stycznia 2012 roku, z wyłączeniem okresu obejmującego miesiące od kwietnia do października 2006 roku. Tym samym zarzut strony pozwanej należało uznać za chybiony.

Powodowie słusznie podnieśli, że strona pozwana co najmniej od dnia 16 listopada 2004 roku może być traktowana jak posiadacz w złej wierze, tj. od dnia otrzymania pisma powodów datowanego na dzień 22 października 2004 roku, w związku z czym wnieśli o zasądzenie wynagrodzenia za korzystanie z nieruchomości za okres od dnia 15 grudnia

2004 roku do dnia 31 stycznia 2012 roku, z wyłączeniem okresu obejmującego miesiące od kwietnia do października 2006 roku.

Zgodnie z art. 224 kc samoistny posiadacz w dobrej wierze nie jest obowiązany do wynagrodzenia za korzystanie z rzeczy. Tym samym samoistny posiadacz w złej wierze zobowiązany jest do zapłaty wynagrodzenia za korzystanie z rzeczy. W celu wykazania wysokości wynagrodzenia powodowie wnieśli o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu wyceny nieruchomości i opinia taka została sporządzona. Powodowie złożyli zastrzeżenia do opinii biegłego, biegły ustosunkował się do tych zastrzeżeń w opiniach uzupełniających. Powodowie – nie zgadzając się z przyjętymi przez biegłego stref ochronnych - wnieśli o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu energetyki celem określenia wielkości stref ochronnych dla linii przebiegających przez działkę. Biegły z zakresu energetyki w opinii z dnia 28 grudnia 2015 roku ustalił, że szerokość pasa gruntu niezbędnego do ustanowienia służebności przesyłu w celu prawidłowej eksploatacji napowietrznej linii energetycznej (...)wynosi 8,4 m, po 4,20 m w obie strony od osi linii, ograniczenie wykorzystania działki dotyczy roślinności wysokiej w pasie szerokości 4,2 m od osi linii oraz w zakresie zabudowy w odległości 1,5 m od skrajnego przewodu linii, zaś pas wyłączony w zakresie posadowienia zabudowy ze względu na przebiegającą nad działką (...) napowietrzną linią (...) ma szerokość 3,4 m, po 1,7 m w obie strony od osi linii. Następnie biegły z zakresu wyceny nieruchomości biorąc pod uwagę powierzchnię strefy ograniczonego użytkowania oraz cenę jednostkową gruntów budowlanych ustalił wynagrodzenie za wieczyste bezumowne korzystanie z działki powodów za okres od dnia 15 grudnia 2004 roku do dnia 31 stycznia 2011 roku, z wyłączeniem okresu od dnia 1 kwietnia 2006 roku do dnia 31 października 2006 roku, na kwotę 868 zł (liczone: 5,55 lat x 2606 x 0,06).

Ustalając ostateczną wysokość wynagrodzenia Sąd oparł się przede wszystkim na ostatniej opinii uzupełniającej biegłego z zakresu wyceny nieruchomości z dnia 8 lipca 2016 roku. Jednak wskazać należy, że biegły ustalił wysokość kwoty za okres od od dnia 15 grudnia 2004 roku do dnia 31 stycznia 2011 roku, z wyłączeniem okresu od dnia 1 kwietnia 2006 roku do dnia 31 października 2006 roku, zaś powodowie w toku postępowania sprecyzowali powództwo wskazując że dotyczy okresu do 31 stycznia 2012 roku. Tym samym dodatkowy rok należało uwzględnić w wyliczeniach wynikających z opinii - $6,55 \text{ lat} \times 2606 \times 0,06 = 1.024,16 \text{ zł}$.

Sąd oddalił wnioski powodów o kolejne opinie, gdyż opinie już sporządzone w toku postępowania w sposób wyczerpujący odpowiedziały na pytania i pozwoliły na ustalenie stanu faktycznego, zaś argumenty podnoszone przez powodów były jedynie polemiką z opinią biegłego z którą powodowie się nie zgadzają.

W związku z powyższym na podstawie powołanych przepisów zasądzone od strony pozwanej na rzecz powodów następujące kwoty wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 19 lipca 2012 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty:

- na rzecz powódki Z. P. kwotę 512,08 zł;
- solidarnie na rzecz powodów K. P. i J. P. (1) kwotę 512,08 zł, zaś dalej idące powództwo oddalono, jako bezzasadne.

Na podstawie art. 102 kpc nie obciążono powodów kosztami procesu poniesionymi przez stronę pozwaną uwzględniając złożony w tym zakresie wniosek powodów, mając także na uwadze okoliczność, że żądanie powodów co do zasady okazało się być zasadne.

Ponieważ zaliczki uiszczone przez powodów (kwota 3000 zł) nie pokryły w całości kosztów opinii biegłych należało obciążyć tym kosztami strony. Wynagrodzenie biegłych wyniosło łącznie 4.456,33 zł, z czego 3000 zł pokryto z zaliczki uiszczonej przez powodów, a 1456,33 zł tymczasowo pokryto ze środków Skarbu Państwa obciążono tą kwotą strony proporcjonalnie do wyniku sprawy (powodowie solidarnie kwotę 1.306,33 zł, strona pozwana kwotę 150,00 zł).